

УКРАЇНА

ПАТЕНТ

НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

№ 155338

**СПОСІБ ПІДВИЩЕННЯ УРОЖАЙНОСТІ ЗЕРНА ПШЕНИЦІ
ОЗИМОЇ В УМОВАХ ПІВДНЯ УКРАЇНИ**

Видано відповідно до Закону України "Про охорону прав на винаходи і корисні моделі".

Зареєстровано в Державному реєстрі України корисних моделей
14.02.2024.

Директор
Державної організації «Український
національний офіс інтелектуальної
власності та інновацій»

О.П. Орлюк

(19) **UA**

(51) МПК

A01B 79/02 (2006.01)

A01C 1/08 (2006.01)

(21) Номер заявки: **u 2023 04352**

(22) Дата подання заявки: **14.09.2023**

(24) Дата, з якої є чинними права інтелектуальної власності: **15.02.2024**

(46) Дата публікації відомостей про державну реєстрацію та номер Бюлетеня: **14.02.2024, Бюл. № 7**

(72) Винахідники:

Корхова Маргарита

Михайлівна, UA,

Смірнова Ірина Вікторівна,

UA,

Панфілова Антоніна

Вікторівна, UA

(73) Володілець:

МИКОЛАЇВСЬКИЙ

НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ

УНІВЕРСИТЕТ,

вул. Георгія Гонгадзе, 9, м.

Миколаїв, 54008, UA

(54) Назва корисної моделі:

СПОСІБ ПІДВИЩЕННЯ УРОЖАЙНОСТІ ЗЕРНА ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ В УМОВАХ ПІВДНЯ УКРАЇНИ

(57) Формула корисної моделі:

Спосіб підвищення урожайності зерна пшениці озимої в умовах Півдня України, що включає основний, передпосівний обробіток ґрунту, сівбу, догляд за посівами та збирання врожаю, який відрізняється тим, що висівають сорт Дума одеська; для отримання урожайності зерна на рівні 6,09 т/га застосовують передпосівну обробку насіння сумісно з біопрепаратами Азотофіт-р в дозі 0,6 л/т та Фітоцид-р в дозі 1,0 л/т.

НАЦІОНАЛЬНИЙ ОРГАН ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ
Державна організація
«Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій»
(УКРНОІВІ)

Цей паперовий документ ідентичний за документарною інформацією та реквізитами електронному документу з електронним підписом уповноваженої особи Державної організації «Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій».

Паперовий документ містить 2 арк., які пронумеровані та прошиті металевими люверсами.

Для доступу до електронного примірника цього документа з ідентифікатором 2130140224 необхідно:

1. Перейти за посиланням <https://sis.nipo.gov.ua>.
2. Обрати пункт меню Сервіси – Отримати оригінал документу.
3. Вказати ідентифікатор електронного примірника цього документа та натиснути «Завантажити».

Уповноважена особа УКРНОІВІ

І.Є. Матусевич

14.02.2024

УКРАЇНА

(19) **UA** (11) **155338** (13) **U**
(51) МПК
A01B 79/02 (2006.01)
A01C 1/08 (2006.01)

НАЦІОНАЛЬНИЙ ОРГАН
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ
ДЕРЖАВНА ОРГАНІЗАЦІЯ
"УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ОФІС ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ ТА ІННОВАЦІЙ"

(12) ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

<p>(21) Номер заявки: u 2023 04352</p> <p>(22) Дата подання заявки: 14.09.2023</p> <p>(24) Дата, з якої є чинними права інтелектуальної власності: 15.02.2024</p> <p>(46) Публікація відомостей про державну реєстрацію: 14.02.2024, Бюл.№ 7</p>	<p>(72) Винахідник(и): Корхова Маргарита Михайлівна (UA), Смірнова Ірина Вікторівна (UA), Панфілова Антоніна Вікторівна (UA)</p> <p>(73) Володілець (володільці): МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ, вул. Георгія Гонгадзе, 9, м. Миколаїв, 54008 (UA)</p>
--	--

(54) СПОСІБ ПІДВИЩЕННЯ УРОЖАЙНОСТІ ЗЕРНА ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ В УМОВАХ ПІВДНЯ УКРАЇНИ

(57) Реферат:

Спосіб підвищення урожайності зерна пшениці озимої в умовах півдня України включає основний, передпосівний обробіток ґрунту, сівбу, догляд за посівами та збирання врожаю. Висівають сорт Дума одеська. Для отримання урожайності зерна на рівні 6,09 т/га застосовують передпосівну обробку насіння сумісно біопрепаратами Азотофіт-р в дозі 0,6 л/т та Фітоцид-р в дозі 1,0 л/т.

UA 155338 U

Корисна модель належить до галузі сільського господарства, зокрема до способу вирощування пшениці озимої.

Відомий спосіб вирощування пшениці озимої, що включає основний та передпосівний обробіток ґрунту, підготовку насіння до сівби, сівбу, догляд за посівами та збирання врожаю [1].

5 Недоліком способу є отримання невисокого рівня врожайності зерна пшениці озимої за значного хімічного навантаження на агроценоз.

Задача корисної моделі - підвищення продуктивності пшениці озимої за рахунок удосконалення елементів технології вирощування.

10 Поставлена задача вирішується тим, що у способі підвищення урожайності зерна пшениці озимої в умовах півдня України, що включає основний, передпосівний обробіток ґрунту, сівбу, догляд за посівами та збирання врожаю, згідно з корисною моделлю, висівають сорт Дума одеська; для отримання урожайності зерна на рівні 6,09 т/га застосовують передпосівну обробку насіння сумісно біопрепаратами Азотофіт-р в дозі 0,6 л/т та Фітоцид-р в дозі 1,0 л/т.

15 Польові дослідження проводили впродовж 2020-2022 рр. в умовах Навчально-науково-практичного центру Миколаївського національного аграрного університету. Об'єктом досліджень були 10 сортів пшениці озимої. Технологія їх вирощування, за винятком досліджуваних факторів, була загальноприйнятною до існуючих зональних рекомендацій для Південного Степу України. Погодні умови у роки досліджень різнилися, але загалом, вони були типовими для зони півдня України.

20 Ґрунт дослідних ділянок представлений типовими для умов Південного Степу чорноземами південними залишково-слабкосолонцюватими важко-суглинковими на лессах. Реакція ґрунтового розчину нейтральна (рН - 6,8). Вміст гумусу в шарі 0-30 см становить 3,1-3,3 %. Запаси рухомих форм елементів живлення в орному шарі складають: легкогідролізованого азоту - 65, нітратів (за Грандваль-Ляжу) - 15-25 мг/кг, рухомого фосфору (за Мачигінім) - 41-46 мг/кг, обмінного калію (на полуменовому фотометрі) - 389-425 мг/кг ґрунту.

25 Польові дослідження проводилися шляхом закладання двофакторного польового досліджу:

Фактор А - сорт: 1. Овідій; 2. Родзинка одеська; 3. Росинка; 4. Спадщина одеська; 5. Херсонська 99; 6. Антонівка; 7. Версія одеська; 8. Відповідь одеська; 9. Дума одеська; 10. Ліга одеська.

30 Фактор В - біопрепарати: 1. Обробка водою (контроль); 2. Азотофіт-р (0,6 л/т); 3. Фітоцид-р (1,0 л/т); 4. Азотофіт-р та Фітоцид-р.

Загальна площа дослідної ділянки 50 м², облікової - 26 м², повторність чотириразова. Попередником в усі роки досліджень був горох.

35 Продуктивність пшениці озимої змінюється від року до року під впливом вирощуваного сорту та агротехніки вирощування культури, зокрема застосування передпосівної обробки насіння біопрепаратами.

40 Важливе значення у підвищенні продуктивності сільськогосподарських культур, в тому числі і пшениці озимої, відіграє вибір сорту (графічне зображення, на якому представлено урожайність зерна пшениці озимої залежно від біопрепаратів (середнє по сортам та середнє за 2020-2022 рр.), т/га).

Найменшу врожайність зерна у середньому по сортам сформовано у контрольному варіанті - 5,03 т/га, а саме при вирощуванні сорту Версія одеська, де врожайність становила 4,49 т/га.

45 В середньому по досліджуваним біопрепаратам більшу врожайність зерна сформовано в середньому по сортам у варіанті з сумісним використанням біопрепаратів Азотофіт-р та Фітоцид-р - 5,55 т/га, що на 0,17 т/га більше, ніж у варіанті з біопрепаратом Азотофіт-р, на 0,37 т/га більше, ніж у варіанті з біопрепаратом Фітоцид-р та на 0,52 т/га більше, ніж у контрольному варіанті.

50 Найбільшу урожайність зерна (6,09 т/га) сформував сорт Дума одеська у варіанті з передпосівною обробкою насіння біопрепаратами Азотофіт-р та Фітоцид-р, а найменшу - 4,49 т/га сорт Версія одеська у контрольному варіанті з обробкою насіння водою (Таблиця 1).

Урожайність зерна пшениці озимої залежно від сорту та обробки насіння біопрепаратами,
(середнє за 2020-2022 рр.), т/га

п/п	Фактор А (сорти)	Фактор В (біопрепарати)				Середнє
		Контроль (обробка водою)	Азотофіт-р	Фітоцид-р	Азотофіт-р та Фітоцид-р	
1	Овідій	5,10	5,71	5,29	5,71	5,45
2	Родзинка одеська	5,00	5,33	5,18	5,67	5,30
3	Росинка	5,07	5,35	5,22	5,76	5,35
4	Спадщина одеська	5,13	5,44	5,29	5,59	5,36
5	Херсонська 99	5,09	5,30	5,22	5,43	5,26
6	Антонівка	4,89	5,10	4,97	5,18	5,04
7	Версія одеська	4,49	4,96	4,52	5,07	4,76
8	Відповідь одеська	4,55	4,89	4,72	5,11	4,82
9	Дума одеська	5,46	6,08	5,76	6,09	5,85
10	Ліга одеська	5,52	5,68	5,58	5,84	5,66
Середнє		5,03	5,38	5,18	5,55	5,29

НІР₀₅ за фактором А (т/га) - 0,14

НІР₀₅ за фактором В (т/га) - 0,21

Дослідженнями визначено, що використання біопрепаратів для передпосівної обробки насіння підвищувало урожайність зерна пшениці озимої порівняно до контролю. Таким чином, в середньому по фактору В (біопрепарати) більшу урожайність зерна (5,85 т/га) сформовано у сорту Дума одеська, що на 0,19-1,09 т/га більше, ніж по іншим досліджуваним сортам. Сорти Овідій, Родзинка одеська, Росинка, Херсонська 99, Антонівка сформували середню врожайність - 5,45; 5,30; 5,35; 5,26; 5,04 т/га відповідно.

За результатами досліджень, встановлено, що у всі роки досліджень чітко спостерігається позитивна дія сумісного застосування для передпосівної обробки насіння пшениці озимої сумісно біопрепаратами Азотофіт-р та Фітоцид-р за вирощування сорту Дума одеська, де урожайність зерна в середньому за роки досліджень склала 6,09 т/га.

Таким чином, оптимальне поєднання елементів технології вирощування, що розроблені для підвищення урожайності пшениці озимої дозволяють отримувати високу урожайність зерна в умовах Південного Степу України, підтверджуючи цим важливе наукове та практичне значення досліджуваної роботи.

Джерело інформації:

1. Нетіс І.Т. Пшениця озима на півдні України [монографія]. - Херсон: Олдіплюс, 2011. - 460

с.

ФОРМУЛА КОРИСНОЇ МОДЕЛІ

Спосіб підвищення урожайності зерна пшениці озимої в умовах Півдня України, що включає основний, передпосівний обробіток ґрунту, сівбу, догляд за посівами та збирання врожаю, який відрізняється тим, що висівають сорт Дума одеська; для отримання урожайності зерна на рівні 6,09 т/га застосовують передпосівну обробку насіння сумісно з біопрепаратами Азотофіт-р в дозі 0,6 л/т та Фітоцид-р в дозі 1,0 л/т.

